ET

EUROOPA KESKPANK

EUROOPA KESKPANGA ARVAMUS,

30. juuli 2004,

Eesti rahandusministri taotlusel, seoses krediidiasutuste seaduse ja äriseadustiku muutmise seaduse eelnõuga ning e-raha asutuste seaduse eelnõuga

(CON/2004/25)

1. 18. juunil 2004 sai Euroopa Keskpank (EKP) Eesti Rahandusministeeriumi taotluse avaldada arvamust seoses krediidiasutuste seaduse ja äriseadustiku muutmise seaduse eelnõuga ja e-raha asutuste seaduse eelnõuga (edaspidi „seaduseelnõud“).

2. EKP arvamuse andmise pädevus põhineb nõukogu 29. juuni 1998. aasta otsuse 98/415/EÜ (riikide asutuste Euroopa Keskpangaga konsulteerimise kohta õigusakti eelnõude sätetega seoses)[1] artikli 2 lõike 1 teisel, viiendal ja kuuendal taandel, kui õigusaktide eelnõudes on sätteid maksevahendite, makse- ja arveldussüsteemide ning finantsasutuste suhtes kohaldatavate õigusnormide kohta, mis võivad oluliselt mõjutada finantsasutuste ja -turgude stabiilsust. Euroopa Keskpanga nõukogu on käesoleva arvamuse on vastu võtnud kooskõlas EKP kodukorra artikli 17.5 esimese lausega.

3. EKP märgib, et krediidiasutuste seaduse ja äriseadustiku muutmise seaduse eelnõu rakendab Eesti õigusaktides järgmised ühenduse direktiivid: krediidiasutusi puudutavas osas nõukogu 13. juuni 1983. aasta seitsmes direktiiv 83/349/EMÜ, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil *g* ja käsitleb raamatupidamise ühendaruandeid[2]; nõukogu 15. märtsi 1993. aasta direktiiv 93/6/EMÜ investeerimisühingute ja krediidiasutuste kapitali adekvaatsuse kohta[3]; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. märtsi 2000. aasta direktiiv 2000/12/EÜ krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta[4]; ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. aprilli 2001.aasta direktiiv 2001/24/EÜ krediidiasutuste saneerimise ja likvideerimise kohta[5]. Täiendavalt rakendab e-raha astutuste seaduse eelnõu Eesti õigusaktides järgmised ühenduse direktiivid: Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/28/EÜ, millega muudetakse direktiivi 2000/12/EÜ krediidiasutuste asutamise ja tegevuse kohta[6]; ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu

1 EÜT L 189, 3.7.98, lk 42.
2 EÜT L 193, 18.7.83, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2003/51/EÜ (ELT L 178, 17.7.2003, lk 16).
3 EÜT L 141, 11.6.93, lk 1. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/39/EÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).
4 EÜT L 126, 26.5.2000, lk 5. Direktiivi on viimati muudetud direktiiviga 2004/39/EÜ (ELT L 145, 30.4.2004, lk 1).
5 EÜT L 125, 5.5.2001, lk 15.
6 EÜT L 275, 27.10.2000, lk 37.

18. septembri 2000. aasta direktiiv 2000/46/EÜ elektronrahaasutuste asutamise ja tegevuse kohta ning usaldatavusnormatiivide täitmise üle peetava järelevalve kohta[7].

4. Otsuse 98/415/EÜ artikli 1 lõike 2 kohaselt ei pea liikmesriigid ühenduse direktiivide rakendamisel riigi õigusaktides EKPga konsulteerima. Seetõttu ei olnud Eesti rahandusministeeriumil praegusel juhul juriidilist kohustust seaduseelnõude osas EKPga ametlikult konsulteerida. Ehkki pädev ametiasutus ühenduse direktiivide riigi õigusaktidesse rakendamise kontrollimiseks on komisjon, hindab EKP siiski võimalust anda oma arvamus seaduseelnõude kohta osas, mis jääb tema pädevusvaldkondadesse.

5. EKP toetab eespool loetletud direktiivide rakendamist Eesti õigusaktides, kuna see tõhustab senist Eesti järelevalve raamistikku. Samas, seoses e-raha asutuste seaduse eelnõuga soovib EKP siiski juhtida tähelepanu järgmisele asjaolule. Direktiivi 2000/12/EÜ määratluses loetakse e-raha asutused krediidiasutusteks. Eestis reguleerib krediidiasutusi üldjuhul Eesti Pank, kes annab välja käskkirju ja määrusi; ülejäänud finantssektorit reguleerib Eesti rahandusminister. E-raha asutuste seaduse eelnõu paragrahvi 37 lõige 8, paragrahvi 39 lõige 4, paragrahvi 44 lõige 5 ja paragrahvi 45 lõige 2, mille kohaselt võtab e-raha asutuste osas määrusi vastu rahandusminister, ei ole seega selle põhimõttega kooskõlas. Mitme reguleeriva ametiasutuse olemasoluga kaasneb risk, et krediidiasutuste suhtes kohaldatakse samas asjas erinevat regulatsiooni mistõttu Eesti finantsstabiilsus ja maksesüsteemid võivad kahju saada. Seepärast soovitab EKP tagada Eesti järelevalve-õigusnormide järjepidevus antud küsimuses.

6. Täiendavalt soovib EKP juhtida tähelepanu asjaolule, et keskpankade positsioon finantssüsteemi stabiilsuse ohtude kindlaksmääramisel on ainulaadne seoses nende traditsioonilise orienteeritusega süsteemiriskile, seoses nende teadmistega raha- ja väärtpaberiturgude ning turgude infrastruktuuri kohta ja nende makse- ja arveldussüsteemide järelevalve tegevusega. Eelneva tõttu ja arvestades, et e-raha on maksevahend ning finantsstabiilsus on üks ülesanne, mida Eesti Pank peab Eesti Panga seaduse paragrahvi 2 lõike 4 kohaselt täitma, ja arvestades, et Eesti Vabariigi Valitsuse seaduse paragrahv 65 ei volita rahandusministeeriumi vastu võtma e-raha asutustega seonduvaid õigusakte, tuleks määruste väljaandmise õigus e-raha asutuste suhtes usaldada ainult Eesti Pangale.

7. EKP kinnitab, et tal pole vastuväiteid, kui pädevad riigiasutused teevad omal äranägemisel käesoleva arvamuse avalikkusele kättesaadavaks. Käesolev arvamus avaldatakse EKP veebilehel.

Frankfurt Maini ääres, 30. juuli 2004

[alla kirjutanud]

EKP president

Jean-Claude TRICHET

7 EÜT L 275, 27.10.2000, lk 39.